

Vlaanderen
is natuur

WELKOM IN HET VRIJBOS IN HOUTHULST

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Bij het bosbeheer krijgen de inheemse loofhoutsoorten zoals zomereik, beuk, gewone es en zwarte els de voorkeur. Dunningen en open plekken verhogen de lichtinval en zorgen voor bijkomende diversiteit in het bos. Ter hoogte van de Vossedreef is een perceel waar de typische planten en dieren van de heide opnieuw alle kansen krijgen.

Voor de amfibieën worden de bestaande poelen geruimd en worden nieuwe gegraven. Andere waterdieren worden op hun wenken bediend door de strakke, rechtgetrokken bosbeekjes, zoals de Corverbeek in het Pottebos, opnieuw te laten meanderen. Zo komt er meer variatie in waterdiepte en stroomsnelheid, en vindt ieder beestje een geschikt plekje.

Wie Houthulst zegt, denkt automatisch aan het Vrijbos. Al was het maar omwille van de legendarische 'Bende van Baeckelandt', die in het begin van de negentiende eeuw een onderkomen vond in dit bos en van hieruit de hele streek onveilig maakte. Maar ook daarvoor had het Vrijbos al faam als thuishaven van de fameuze Houthulstse boskanters.

SITUERING EN GESCHIEDENIS

Niet zo verwonderlijk dat dit bos een geliefde onderduikplaats was, als je weet dat het tot zo'n honderd jaar geleden nog meer dan duizend hectare groot was en in de vroege middeleeuwen zelfs deel uitmaakte van een reusachtig boscomplex van ongeveer vierduizend hectare, dat zich uitstreckte tussen Ieper, Diksmuide, Wijnendale en Roeselare.

Na de Eerste Wereldoorlog werd door het ministerie van Defensie een munitiedepot en ontmijningscentrum opgericht in het fel gehavende Vrijbos, dat in de jaren daarna systematisch werd heraangeplant en weer uitgebreid. Tot vandaag maakt dit militair domein nog altijd het hart uit van het Vrijbos. Het vormt, samen met het publiek toegankelijke domeinbos errond, een van de grootste groene longen van West-Vlaanderen. Dit domeinbos, dat wordt beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos, bestaat uit drie afzonderlijke bosgebieden: het eigenlijke Vrijbos (118 ha), het Eenzaamheidsbos (14 ha) en het Pottebos (42 ha). Dat laatste situeert zich ietwat afgelegen, ten zuiden van Jonkershove.

boomklever

RECREATIE

Het Vrijbos is een heel aangenaam wandelbos. Je kan het onder andere ontdekken aan de hand van de verhalenwandeling 'Op Vrijbosvoeten'. Voor wie met kinderen komt, is er een speelbos of de gezinszoektocht 'Vrijbos op stelten'. En ook fietsliefhebbers komen hier aan hun trekken: op de 48 km lange Bakelandtroute of met een tochtje op het fietsnetwerk Westhoek.

gaai

klaverzuring

NATUURWAARDEN EN BEHEER

De meeste bomen in het Vrijbos zijn tussen 81 en 100 jaar oud. De belangrijkste boomsoort is de zomereik. Typische bosplanten kun je zoeken langs onverharde dreven of bosbeekjes. In het voorjaar word je er verrast door de voorjaarsbloei van witte klaverzuring, daslook en gewone salomonszegel.

Typische roofvogels zijn de boomvalk, bosuil, sperwer en wespandief. De wielewaal en zomertortel zijn zeldzame bewoners van het Vrijbos. Met wat geluk zie je misschien een boomklever, gaai, groene of grote bonte specht. 's Morgens heel vroeg of bij valavond komen de reeën uit hun dekking. Ook vleermuizen worden actief als het donker is. In het bos jagen – onhoorbaar – de laatvlieger en grootoorvleermuis. Voor die vleermuizen zijn dreven, open plekken en dikke holle bomen heel belangrijk.

MEER INFORMATIE

Agentschap voor Natuur en Bos
anb@vlaanderen.be
www.natuurenbos.be/vrijbos

gewone grootoorvleermuis

Uitgave: mei 2023
Lay-out: Patrick Van den Berghe
Foto's: cover, fietsers - Vilda / Yves Adams ; klaverzuring - Erwin Deros ; boomklever - Vilda / Rollin Verlinde ; mountainbiker - Marc De Vos ; dagpauwoog - Arnout Zwaenepoel ; gewone grootoorvleermuis - Joachim De Maeseneer

V.U.: Jeroen Denaeghel, Agentschap voor Natuur en Bos Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel

